

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою ОНУ імені І.І.Мечникова
Голова Вченої ради _____ Вячеслав ТРУБА
(протокол №__ від «__» _____ 2022 р.)

Освітня програма вводиться в дію

з «__» _____ 2022 р.

Ректор _____ Вячеслав ТРУБА
(наказ № _____ від «__» _____ 2022 р.)

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ГЕОГРАФІЯ»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 106 Географія

галузі знань 10 Природничі науки

Ступінь вищої освіти доктор філософії

Гарант освітньої програми:

завідувач кафедри економічної та
соціальної географії і туризму, доктор
географічних наук, професор

_____ **Олександр ТОПЧІЄВ**

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«Географія»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

ІНІЦІЙОВАНО

робочою групою освітньої програми

«__»_____2022 р.

Гарант освітньої програми _____ **Олександр ТОПЧІЄВ**

СХВАЛЕНО

навчально-методичною комісією

геолого-географічного факультету

Протокол №_ від «_» _____ 2022 р.

Голова НМК ГГФ _____ **Віталій СИЧ**

СХВАЛЕНО

вченою радою

геолого-географічного факультету

Протокол №_ від «_» _____ 2022 р.

Голова вченої ради ГГФ _____ **Вікторія ЯВОРСЬКА**

СХВАЛЕНО

науково-методичною радою

ОНУ імені І. І. Мечникова

Протокол №__ від «__» _____ 2022 р.

Голова науково-методичною радою

ОНУ імені І. І. Мечникова _____ **Майя НІКОЛАЄВА**

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма Освітньо-наукова програма розроблена проектною групою геолого-географічного факультету Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Програма містить 45 кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти, перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Розроблено робочою групою у складі:

1. Топчієв Олександр Григорович - доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри економічної та соціальної географії і туризму геолого-географічного факультету, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова (гарант ОП).

2. Шуйський Юрій Дмитрович - доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної географії та природокористування геолого-географічного факультету, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

3. Світличний Олександр Олексійович - доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної географії та природокористування геолого-географічного факультету, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова.

4. Красєха Єрофей Нікіфорович - доктор біологічних наук, професор кафедри географії України, ґрунтознавста та земельного кадастру геолого-географічного факультету, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова.

5. Яворська Вікторія Володимирівна - доктор географічних наук, професор, кафедри економічної та соціальної географії і туризму геолого-географічного факультету, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова.

6. Сич Віталій Андрійович - кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму геолого-географічного факультету, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Залучені стейкхолдери

1. Гукалова Ірина Володимирівна – доктор географічних наук, старший науковий співробітник, Інститут географії Національної академії наук України

2. Здобувач ВО Домусчи Світлана Василівна – аспірант кафедри географії України, ґрунтознавства та земельного кадастру геолого-географічного факультету, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Руденко Леонід Григорович – доктор географічних наук, професор, академік НАН України, заслужений діяч науки і техніки України, Радник при дирекції, Почесний директор, Завідувач відділу, Інститут географії Національної академії наук України

2. Барановський Микола Олександрович - доктор географічних наук, професор, професор кафедри географії, туризму та спорту, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

3. Палеха Юрій Миколайович - доктор географічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи – начальник центру геоінформаційних систем, Державне підприємство "Український державний науково-дослідний інститут проектування міст "ДПРОМІСТО" імені Ю.М.Білокозя

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

«Географія» зі спеціальності 106 Географія

А	Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, Геолого-географічний факультет	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Доктор філософії Доктор філософії з географії	
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії з географії Спеціальність – Географія	
Офіційна назва освітньої програми	Географія	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії Одиночний Обсяг освітньої складової 45 кредитів ЕКТС, термін навчання 4 роки	
Наявність акредитації	ПРОТОКОЛ 8 (13) від 17.05.2022 р	
Цикл/рівень	НРК України - 8 рівень, QF for ENEA(РК ЄПВО) - третій цикл; МСКО - 8 рівень; EQF for LLL (ЄРК НВЖ) - 8 рівень	
Передумови	Наявність диплома магістра, спеціаліста	
Мова викладання	Українська, регламентується чинним законодавством та положенням про освітній процес в ОНУ імені І.І.Мечникова	
Термін дії освітньої програми	4 роки	
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.	
2. Мета програми		
Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, які мають необхідні компетентності для здійснення самостійної діяльності в сфері науки і освіти, здатних планувати, проектувати та реалізовувати комплексні наукові дослідження за спеціальністю Географія в галузі природничих наук та на межі галузей знань, продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в професійній та дослідницько-інноваційній діяльності, конкурентоспроможних на сучасному ринку праці.		
В	Характеристика програми	
1	Предметна область, галузь знань	10 Природничі науки, 106 Географія.
3	Орієнтація програми	Освітньо-наукова, академічна.
	Фокус програми: загальна/ спеціальна	Спрямована на підготовку висококваліфікованих спеціалістів, здатних ефективно вирішувати теоретичні і експериментальні проблеми сучасної географії, проводити наукові дослідження, які вимагають глибоких фундаментальних і міждисциплінарних знань, креативності, навичок наукової міжнародної співпраці. Ключові слова: економічна та соціальна географія, біогеографія

		і географія ґрунтів, фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів, конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів, вища освіта, доктор філософії, науково-дослідна робота.
	<i>Особливості програми</i>	Охоплює широке коло сучасних інноваційних напрямів розвитку географії, що стосуються досліджень економічної та соціальної географії, біогеографії і географії ґрунтів, фізичної географії, геофізики і геохімії ландшафтів, конструктивної географії і раціонального використання природних ресурсів. Створює наукову основу для проведення фундаментальних досліджень і генерації нових ідей.
С	<i>Працевлаштування та продовження освіти</i>	
1	<i>Працевлаштування</i>	<p>Пост-докторські посади в дослідницьких групах в університетах, наукових, науково-виробничих установах та науково-дослідних лабораторіях. Робочі місця в університетах або наукових, науково-дослідних організаціях, наукові посади у сфері досліджень.</p> <p>Професіонал, підготовлений до роботи в галузі науки та освіти, здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК 003:2010:1237.2 Начальники (завідувачі) науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники</p> <p>1237.2 Начальник лабораторії (науково-дослідної, дослідної та ін.)</p> <p>2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів</p> <p>2310.2 Викладач вищих навчальних закладів</p> <p>2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів</p> <p>2442.1 Науковий співробітник (географія)</p> <p>2442.1 Молодший науковий співробітник (географія)</p> <p>2442 Професіонали в галузі географії.</p>
2	<i>Подальше навчання</i>	Можливе подальше навчання у докторантурі на здобуття наукового ступеня доктора наук в галузі географії та суміжних наук
Д	<i>Викладання та оцінювання</i>	
1	<i>Викладання та навчання</i>	<p>Організація освітнього процесу ґрунтується на засадах компетентнісного, студентоцентрованого та системного підходів. Під час реалізації освітнього процесу здійснюється контекстне, особистісно-зорієнтоване, проблемно- та практико-орієнтоване навчання, участь у виконанні програм наукових досліджень випускових кафедр.</p> <p>Освітній процес здійснюється за такими формами: лекції, практичні заняття, семінари, самостійна робота, індивідуальні консультації, практична підготовка (педагогічна практика у ЗВО), виконання докторської дисертації.</p> <p>(відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polo-z-org-osvit-process.pdf)</p>
2	<i>Система оцінювання</i>	Поточний контроль, підсумковий контроль, річна атестація, захист дисертаційної роботи доктора філософії.
Е	Програмні компетентності	

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері географії, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність працювати в міжнародному середовищі. ЗК03. Здатність до організації, планування та управління науковими проектами. ЗК04. Здатність породжувати нові ідеї (креативність). ЗК05. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях. ЗК06. Навички міжособистісного спілкування, пов'язані з умінням взаємодіяти з іншими людьми та працювати в команді. ЗК07. Здатність спілкуватися на фахову тематику з експертами з інших галузей. ЗК08. Здатність до усної і письмової презентації та обговорення результатів наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземними мовами.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у географії та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з географії та суміжних галузей. СК02. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. СК03. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру (в сфері економічної та соціальної географії, біогеографії і географії ґрунтів, фізичної географії, геофізики і геохімії ландшафтів, конструктивної географії і раціонального використання природних ресурсів), оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК04. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в географії та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації. СК05. Здатність використовувати новітні інформаційно-комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності. СК06. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності. СК07. Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення, застосування наявних фундаментальних та створення нових цілісних знань. СК08. Здатність проводити пошук, обробляти, аналізувати та систематизувати наукову інформацію за темою дисертації, обирати методики і засоби вирішення наукових задач. СК09. Здатність демонструвати глибинні знання та розуміння основних концепцій, важливих фактів, принципів та теорій з географії. СК10. Здатність самостійно здійснювати науково-дослідницьку діяльність в галузі географії та суміжних науках, інтерпретувати</p>

	<p>дані власного наукового дослідження, відносити їх до відповідної теорії з використанням сучасних методів дослідження, інформаційних технологій.</p> <p>СК11.Здатність демонструвати знання сучасного стану, основних тенденцій та перспектив розвитку географічної науки, орієнтуватись в сучасних проблемах наукових досліджень в галузі географії та суміжних науках, продукувати нові ідеї при вирішенні дослідницьких і практичних задач.</p>
Ф	<i>Програмні результати навчання</i>
	<p>РН01. Передові концептуальні та методологічні знання з географії (економічної та соціальної географії, біогеографії і географії ґрунтів, фізичної географії, геофізики і геохімії ландшафтів, конструктивної географії і раціонального використання природних ресурсів), а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, засвоєння нових знань та здійснення інновацій.</p> <p>РН02. Глибоко розуміти загальні принципи, методи географічних наук, методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях (у сфері економічної та соціальної географії, біогеографії і географії ґрунтів, фізичної географії, геофізики і геохімії ландшафтів, конструктивної географії і раціонального використання природних ресурсів) та у викладацькій практиці.</p> <p>РН03. Глибоке розуміння теоретичних основ, прикладних засад географії, сучасних тенденцій, перспектив розвитку географічної науки та спроможність орієнтуватись в сучасних проблемах наукових досліджень в галузі географії й суміжних науках.</p> <p>РН04. Ґрунтовне розуміння філософської методології пізнання, ключових засад професійної та наукової етики, системи морально-культурних цінностей.</p> <p>РН05. Ґрунтовні знання методів наукових досліджень економічної та соціальної географії, біогеографії і географії ґрунтів, фізичної географії, геофізики і геохімії ландшафтів, конструктивної географії і раціонального використання природних ресурсів та вміння їх використовувати на належному рівні.</p> <p>РН06. Знання ранніх та нових актуальних напрямів досліджень, сучасних досягнень в галузі географії, застосування їх для вирішення наукових завдань і самостійної пошукової роботи в межах обраної спеціальності (Географія).</p> <p>РН07. Вміти презентувати та обговорювати з фахівцями та широкою аудиторією результати досліджень наукових та прикладних проблеми з географії державною та іноземною мовами, кваліфіковано їх відобразити у наукових публікаціях, провідних міжнародних наукових виданнях.</p> <p>РН08. Вміти планувати і виконувати експериментальні та теоретичні дослідження з географії, дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних і інших досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</p> <p>РН09. Вміти розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявні та створити нові цілісні знання для розв'язування значущих наукових проблем географії з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.</p> <p>РН10. Вміти використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, комп'ютерні засоби та програми при проведенні наукових досліджень та в освітній діяльності (пошук, оброблення та аналіз інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу).</p> <p>РН11. Вміти ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження в галузі географії, науково-дослідницькій та інноваційній діяльності, використовуючи міждисциплінарні підходи, результатом яких є отримання нових знань.</p> <p>РН12. Вміти обґрунтовано обирати та ефективно використовувати сучасні освітні технології, методи й засоби навчання у закладах вищої освіти на основі знань</p>

теоретико-методологічних основ педагогічного процесу вищої школи.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють освітньо-наукову підготовку докторів філософії за спеціальністю 106 Географія, відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники кафедр університету, серед яких, доктори, професори, доценти. Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, науковий ступінь, вчене звання, необхідну кількість публікацій у фахових, науково-метричних виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Усі науково-педагогічні працівники, відповідно до укладених графіків, проходять підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти та науково-дослідних установах.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічна база відповідає діючим санітарно-технічним нормам і забезпечує проведення всіх видів підготовки і науково-дослідної роботи здобувачів, передбачених цією освітньо-науковою програмою. Для матеріально-технічного забезпечення науково-дослідницької роботи, а також виконання експериментальних досліджень в рамках дисертаційної роботи наявні навчальні та науково-дослідні лабораторії й спеціалізоване технічне устаткування, прилади і обладнання.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	В університеті функціонує бібліотека, де читачі мають доступ до географічної навчальної, навчально-методичної літератури, монографій та спеціалізованих періодичних видань. Функціонує локальна комп'ютерна мережа, що забезпечує організацію освітнього процесу, надає доступ до електронних баз Scopus, Web of Science, інших баз даних, повнотекстових дисертацій.
9. Академічна мобільність	
Національна та міжнародна кредитна мобільність	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова є учасником більше ніж 150 двосторонніх міжнародних договорів про співробітництво з іноземними закладами вищої освіти, є членом таких об'єднань як European University Association, International Association of Universities, Eurasia University Association, Black Sea University Network, Danube Rectors' Conference Universities тощо. Національна (внутрішня) та міжнародна академічна мобільність здобувачів здійснюється за стипендіальними програмами та програмами обміну згідно угод між ОНУ імені І.І. Мечникова та вищими навчальними закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності студентів. ОНУ імені І.І. Мечникова приймає участь в програмах «Еразмус+», «Еразмус Мундус». Спеціальний веб-сайт програми: erasmus.onu.edu.ua . Порядок організації програм академічної мобільності встановлюється: «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова» та

		<p>«Положенням про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в ОНУ імені І.І. Мечникова» (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/mobility.pdf)</p> <p>http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Polozhenya-kredity.pdf</p> <p>Організація, координація та контроль за міжнародною академічною мобільністю покладається на Інститут міжнародної освіти ОНУ імені І.І. Мечникова.</p> <p>Аспіранти можуть брати участь у програмах національної та міжнародної мобільності згідно з укладеними угодами між ОНУ імені І.І. Мечникова та закладами вищої освіти щодо програм академічної мобільності здобувачів. Порядок організації програм академічної мобільності та порядок визнання результатів навчання учасників програм встановлюють: «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І.І. Мечникова», «Положення про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в ОНУ імені І.І. Мечникова».</p> <p>http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/mobility.pdf</p> <p>http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Polozhenya-kredity.pdf</p>
	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Підготовка та прийом на навчання іноземних громадян здійснюється згідно чинного законодавства та правил прийому до ОНУ імені І.І. Мечникова. Інформація щодо прийому на навчання іноземних громадян розміщена на сайті інституту міжнародної освіти.</p> <p>http://imo.onu.edu.ua/uk/</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми «Географія» та їх логічна послідовність

2.1. Перелік обов'язкових освітніх компонент освітньо-наукової програми «Географія»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК 1	Філософія науки та етика науковця	4	іспит
ОК2	Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність	3	залік
ОК3	Академічне письмо іноземною мовою	6	іспит
ОК4	Інформаційні технології у науковій діяльності	3	залік
ОК5	Історія, концепції та сучасні досягнення науки	4	іспит
ОК6	Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень	4	іспит
ОК 7	Педагогічна (асистентська) практика	6	залік
Усього за циклом			30
Вибіркові компоненти ОНП			
Вибірковий блок 1 (1 дисципліна з блоку) *			
ВБ.1.1	Педагогіка вищої школи	3	залік
ВБ.1.2	Освітні вимірювання		
ВБ.1.3	Інноваційні технології викладання у вищій школі		
ВБ.1.4	Інтернаціоналізація освітньо-наукової діяльності .		
Вибірковий блок 2 (1 дисципліна з блоку)			
ВБ 2.1	Сучасні методологічні проблеми суспільної географії	3	залік
ВБ 2.2	Дослідження світового та регіональних туристичних ринків		
ВБ 2.3	Ґрунтово-земельні ресурси і сталий розвиток держави		
ВБ 2.4	Картографічні основи фізичної географії та морфологічний аналіз		
ВБ 2.5	Сучасні проблеми конструктивної географії		
Вибірковий блок 3 (1 дисципліна з блоку)			
ВБ 3.1	Планування території	3	залік
ВБ 3.2	Урбосередовище - проблеми сьогодення		
ВБ 3.3	Актуальні проблеми ґрунтознавчо-географічної науки та практики		
ВБ 3.4	Методика організації та проведення польових досліджень		
Вибірковий блок 4 (1 дисципліна з блоку)			
ВБ 4.1	Студії з політичної географії та географічного країнознавства	3	залік

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ВБ 4.2	Ґрунтово-екологічний моніторинг		
ВБ 4.3	Моніторинг, проектування та моделювання фізико-географічних ландшафтів		
ВБ 4.4	Прикладні конструктивно-географічні дослідження		
Вибірковий блок 5 (1 дисципліна з блоку)			
ВБ 5.1	Міждисциплінарні дослідження в географії	3	залік
ВБ 5.2	Біогеографія України та світу		
ВБ 5.3	Кадастр та оцінка земель і нерухомості в Україні		
ВБ 5.4	Стратегія природокористування та гармонійний розвиток		
ВБ 5.5	ГІС-технології в науковій проектній діяльності		
Загальний обсяг дисциплін вільного вибору студента			15
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			45

*Примітка: обирається у разі відсутності такої дисципліни у Додатку до диплома ОС «Магістр»/ОКР «Спеціаліста»

2.3. Структурно-логічна схема ОНП

Рік навчання	I	II		III		IV
ОБОВ'ЯЗКОВІ ДИСЦИПЛІНИ	Філософія науки та професійна етика	Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність	Наукова складова ОНП (робота над дисертаційним дослідженням)	Педагогічна (асистентська) практика	Наукова складова ОНП (робота над дисертаційним дослідженням)	Наукова складова ОНП (робота над дисертаційним дослідженням)
	Інформаційні технології у науковій діяльності					
	Історія, концепції та сучасні досягнення науки	Методи, аналіз та презентація результатів наукових досліджень				
	Академічне письмо іноземною мовою					
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ	Наукова складова навчання в аспірантурі (робота над дисертаційним дослідженням)	ВБ 2.1	ВБ 1.1	Наукова складова ОНП (робота над дисертаційним дослідженням)	Наукова складова ОНП (робота над дисертаційним дослідженням)	Наукова складова ОНП (робота над дисертаційним дослідженням)
		ВБ 2.2	ВБ 1.2			
		ВБ 2.3	ВБ 1.3.			
		ВБ 2.4	В.Б.1.4			
		ВБ 2.5	ВБ 4.1			
		ВБ 3.1	ВБ 4.2			
		ВБ 3.2	ВБ 4.3			
		ВБ 3.3	ВБ 4.4			
		ВБ 3.4	ВБ5.1			
		ВБ 3.4	ВБ.5.2			
		ВБ 3.4	ВБ 5.3			
ВБ 3.4	ВБ5.4					
ВБ 3.4	ВБ 5.5					

3. НАУКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Рік підготовки	Зміст наукової роботи аспіранта	Форма контролю
1 рік	<p>Вибір та обґрунтування теми власного наукового дослідження, визначення змісту, строків виконання та обсягу наукових робіт; здійснення огляду літератури, фондових та інформаційних джерел за обраною темою; вибір та обґрунтування методології, складання плану та початок проведення власного наукового дослідження.</p> <p>Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових географічних виданнях (вітчизняних або закордонних) за темою дослідження; участь у наукових конференціях різного рівня з публікацією тез доповідей.</p>	<p>Затвердження індивідуального плану роботи здобувача на вченій раді факультету, звітування про хід виконання індивідуального плану здобувача двічі на рік на засіданні випускових кафедр, раз на рік на засіданні вченої ради факультету.</p>
2 рік	<p>Проведення під керівництвом наукового керівника власного наукового дослідження, що передбачає вирішення дослідницьких завдань шляхом застосування комплексу теоретичних та експериментальних методів.</p> <p>Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових географічних виданнях (вітчизняних або закордонних) за темою дослідження; участь у наукових конференціях різного рівня з публікацією тез доповідей.</p>	<p>Звітування про хід виконання індивідуального плану здобувача двічі на рік на засіданні випускових кафедр, раз на рік на засіданні вченої ради факультету.</p>
3 рік	<p>Продовження власного наукового дослідження із застосуванням теоретичних та експериментальних методів.</p> <p>Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових географічних виданнях (вітчизняних або закордонних) за темою дослідження; участь у наукових конференціях різного рівня з публікацією тез доповідей.</p>	<p>Звітування про хід виконання індивідуального плану здобувача двічі на рік на засіданні випускових кафедр, раз на рік на засіданні вченої ради факультету.</p>
4 рік	<p>Аналіз та узагальнення отриманих результатів власного наукового дослідження; обґрунтування наукової новизни роботи, її актуальності, теоретичного та/або практичного значення.</p> <p>Оформлення наукових досягнень аспіранта у вигляді дисертації, підбивання підсумків щодо повноти висвітлення результатів дисертації в наукових статтях відповідно до чинних вимог, апробація результатів дисертаційного дослідження.</p> <p>Впровадження одержаних результатів та отримання підтверджувальних документів.</p> <p>Подання документів на попередню експертизу дисертації. Підготовка наукової доповіді для випускної атестації (захисту дисертації).</p>	<p>Звітування про хід виконання індивідуального плану здобувача двічі на рік на засіданні випускових кафедр, раз на рік на засіданні вченої ради факультету. Надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Захист дисертації.</p>

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «106 ГЕОГРАФІЯ»

- Теоретична географія. Наукові основи природокористування, охорони навколишнього середовища та рекреаційна діяльність. Географічні засади рекреаційно-туристичної діяльності. Концепція рекреаційних середовищ і рекреаційних кластерів.
- Географія та наукові основи меліорації й охорони ґрунтів. Моніторинг та комплексне управління родючістю чорноземів. Дослідження генези, географії і меліорації ґрунтів, землекористування і оцінка земель, ґрунтово-екологічний моніторинг.
- Охорона і інтегрований моніторинг природного середовища.
- Теорія, методологія, методи досліджень географічної науки.
- Методологічні основи планування територій і регіональної соціально-економічної політики.
- Теоретичні та прикладні аспекти геоморфології, берегознавства, фізичної географії та ландшафтознавства, геохімії та геофізики ландшафтів, конструктивної географії
- Геодемографічні дослідження: теоретико-методологічні засади та регіональні аспекти.

4. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації разовою спеціалізованою вченою радою.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в галузі географії (економічної та соціальної географії, біогеографії і географії ґрунтів, фізичної географії, геофізики і геохімії ландшафтів, конструктивної географії і раціонального використання природних ресурсів) або на межі з іншими галузями/спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. Дисертація повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для географічної галузі знань та оприлюднені. Дисертаційна робота повинна відповідати вимогам, встановленим законодавством та має бути розміщена юдені у відповідних публікаціях.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії з географії повинна мати обсяг основного тексту - 4,5-7 авторських аркушів

Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Дисертаційна робота повинна відповідати вимогам, встановленим законодавством та має бути оприлюднюється на офіційному веб-сайті ОНУ

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними
компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 1.4	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 3.1	ВБ 3.2	ВБ 3.3	ВБ 3.4	ВБ 4.1	ВБ 4.2	ВБ 4.3	ВБ 4.4	ВБ 5.1	ВБ 5.2	ВБ 5.3	ВБ 5.4	ВБ 5.5
РН01		•		•	•	•				•		•		•		•		•	•			•		•		•	•	•	
РН02	•					•	•	•				•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
РН03	•				•							•	•	•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
РН04	•							•																					
РН05	•			•	•	•			•		•	•			•	•	•		•					•				•	
РН06		•			•	•				•			•	•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	
РН07	•	•	•	•	•	•						•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	
РН08		•	•	•		•			•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	
РН09	•	•			•					•																			
РН10			•	•		•	•	•	•	•	•	•				•			•					•			•		
РН11		•		•		•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
РН12	•						•	•																					

Гарант ОНП

Олександр ТОПЧИВ